

ZAPISNIK

sa 37. sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore 27. saziva, održane 20. aprila 2023. godine

Sjednica je počela u 11:15 sati.

Sjednici je predsjedavala Tamara Vujović, predsjednica Odbora.

Sjednici su prisustvovali/e poslanici/e, članovi/ce Odbora: dr Dejan Đurović, Slaven Radunović, Jelena Božović, Nataša Jevrić, Bogdan Božović i Suada Zoronjić.

Sjednici nijesu prisustvovali/e poslanici/e, članovi/ce Odbora: Genci Nimanbegu, dr Predrag Sekulić, Jovanka Laličić, Mihailo Anđušić, Nikola Rakočević i Kenana Strujić Harbić.

Rad sjednice nijesu pratili predstavnici medija.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, utvrđen je sljedeći:

DNEVNI RED

- Zapisnik sa 36. sjednice -

1. Predlog zakona o strukturnim mjerama i državnoj pomoći u ribarstvu i akvakulturi;
2. Predlog zakona o organizovanju tržišta u ribarstvu i akvakulturi;
3. Tekuća pitanja.

1. **Prva tačka dnevnog reda** - Predlog zakona o strukturnim mjerama i državnoj pomoći u ribarstvu i akvakulturi;

Predsjednica Odbora Tamara Vujović je podsjetila da je Vlada Crne Gore na sjednici od 24. novembra 2022. godine utvrdila Predlog zakona koji je 14. decembra 2022. godine dostavljen Skupštini Crne Gore. Takođe, podsjetila je da je za ovlašćene predstavnike predlagača određen Vladimir Joković potpredsjednik Vlade za ekonomski sistem i ministar poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede i Katarina Burzanović, generalna direktorica Direktorata za ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao i da sjednici prisustvuje Igor Vujović savjetnik u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Katarina Burzanović, generalna direktorica Direktorata za ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je podsjetila da je Crna Gora u okviru pregovaračkog poglavlja za ribarstvo dužna da, kroz dva završna mjerila, implementira evropsko zakonodavstvo, a zatim kroz jačanje administrativnih kapaciteta da pripremi sektor za primjenu zakona u praksi. Saopštila je da bi ovaj zakon stupio na

snagu ulaskom u Evropsku uniju. Ukazala je da ovaj sektor sprovodi mjere iz sredstava državnog budžeta i da su raspoloživa sredstva nedovoljna za razvoj ove oblasti. Izjavila je da je ribarstvo u Crnoj Gori djelimično razvijeno i da se to uglavnom odnosi na tradicionalni mali obalni ribolov, dok industrijski ribolov gotovo i da ne postoji. Ukazala je na strukturne mjere koje je potrebno preduzeti kako bi se modernizovala ribarska flota i kopnena infrastruktura, a sve u cilju jačanja sektora akvakulture i marikulture i dostizanja konkurentnosti na evropskom tržištu. Objasnila je da će ulaskom u EU državni budžet biti rasterećen i da će se implementacijom Zakona o organizovanju tržišta u ribarstvu i akvakulturi (druga tačka dnevnog reda) omogućiti formiranje organizacija proizvođača koje evropska politika prepoznaje kao organizacione jedinice, a koje mogu da povlače značajna sredstva iz Evropskog pomorskog fonda kao podsticaj za razvoj ove oblasti. Ukazala je da je u pregovorima sa Evropskom komisijom dogovoreno da se implementacija sprovodi postepeno a da će donošenjem podzakonskih akata biti izvršena cjelokupna harmonizacija.

Predsjednica Odbora Tamara Vujović je ukazala na značaj ovih zakona. Napravila je paralelu između ribolova nekad dok je bio strateška grana i ribolova sada kada Crna Gora u izlovu ribe u Jadranu učestvuje sa svega 1%. Saopštila je da Evropska unija ulaže velika sredstva u oblast ribarstva i akvakulture sa ciljem da, zbog velikog broja ribara, ujednači legislativu, a da to bude u korist svima, kao i da bi mogućnost povlačenja sredstava iz ovih fondova bilo od izuzetnog podsticaja za razvoj ove oblasti. Interesovalo ju je koji su oblici pomoći predviđeni ovim zakonom i da li će ta sredstva biti dostupna i malim ribarima privrednicima.

Katarina Burzanović, generalna direktorica Direktorata za ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je izjavila da je MIDAS kreditni aranžman Svjetske banke (2018. godine) i da su u sektoru ribarstva prepoznate aktivnosti za modernizaciju flote i unaprjeđenje kopnene infrastrukture (ribarske luke ili makar dobro opremljena mjesta prvog iskrcaja), čemu bi posebno trebalo posvetiti pažnju u narednom periodu. Stava je da bi država kroz kapitalni budžet trebalo da planira sredstva kako bi pomogla i malim ribarima preduzetnicima da dođu do ribarskih plovlila, ali i da je potrebno formirati državni garantni fond.

Poslanik Dejan Đurović je saopštio da je nabavku polovnih ribarskih brodića teže implementirati kroz kapitalni budžet već da bi to trebalo odraditi kroz razvojne fondove.

Katarina Burzanović, generalna direktorica Direktorata za ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je istakla da su ribari i do sada mogli aplicirati kod IRF-a ali da nijesu imali adekvatan bonitet i da bi bilo potrebno formirati državni kreditno garantni fond kako bi Ministarstvo odnosno država podržala kao ribare, tako i poljoprivrednike.

Predsjednicu Odbora Tamaru Vujović je interesovalo da li je strategijom razvoja ribolova predviđen optimalni broj ribara kojim bi Crna Gora raspolagala u narednom periodu, na koji način je planiran razvoj udruživanja ribara u ribarske organizacije, kao i kako je planiran otkup ribe.

Katarina Burzanović, generalna direktorica Direktorata za ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je izjavila da Institut za biologiju mora vrši naučna istraživanja i da je odredio kvote za izlovljavanje bijele i plave ribe. Istakla je da Crna Gora kao članica Generalne komisije za ribarstvo sprovodi sve preporuke u cilju očuvanja ribljih fondova, ali da zbog znatno niže stope izlova ribe od predviđenog, postoji rizik od gubitka kvote, koji bi bio prepušten susjednoj Albaniji. Saopštila je da je potrebno strateški raditi na unaprjeđenju ove oblasti. Objasnila je da ne može procijeniti koji je optimalan broj ribara, ali da postoji prostor za poboljšanje kapaciteta i u velikom privrednom i u malom obalnom ribolovu. Izjavila je da je Crna Gora kao članica Ujedinjenih nacija u obavezi da do 2030. godine 30% morskog područja proglasi zaštićenim. Ukazala je na razjedinjenost ribarskih udruženja, koji funkcionišu kao nevladine organizacije i da bi na osnovu iskustava susjednih zemalja Crnoj Gori bila dovoljna jedna organizacija čiji je cilj promocija održivog ribarstva, upotreba adekvatnih ribolovnih alata i drugih vrijednosti, a koja bi se formirala nakon usvajanja Zakona o organizovanju tržišta u ribarstvu i akvakulturi.

Odbor je sa sedam glasova „za“, bez glasova „protiv“ i bez glasova „uzdržan“ odlučio da podrži Predlog zakona o strukturnim mjerama i državnoj pomoći u ribarstvu i akvakulturi. Za izvjestioca Odbora na plenumu određen je poslanik Dejan Đurović.

2. Druga tačka dnevnog reda - Predlog zakona o organizovanju tržišta u ribarstvu i akvakulturi;

Predsjednica Odbora Tamara Vujović je podsjetila da je Vlada Crne Gore na sjednici od 10. novembra 2022. godine utvrdila Predlog zakona koji je 01. decembra 2022. godine dostavljen Skupštini Crne Gore. Podsjetila je da je za ovlašćene predstavnike predlagača određen Vladimir Joković potpredsjednik Vlade za ekonomski sistem i ministar poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede i Katarina Burzanović, generalna direktorica Direktorata za ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Katarina Burzanović, generalna direktorica Direktorata za ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je istakla značaj donošenja ovog zakona radi uspostavljanja pravnog okvira za regulisanje tržišta u oblasti ribarstva i akvakulture. Izjavila je da Zakon predviđa formiranje organizacije proizvođača kao organizacione strukture koja može da aplicira za sredstva iz Evropskog fonda za ribarstvo i pomorstvo, definiše standarde kako bi se proizvodi ribarstva i akvakulture mogli staviti na tržište, uspostavljanje sistema sledljivosti proizvoda ribarstva što omogućava

nadležnim organima da izvrše kontrolu, informisanje potrošača, uspostavljanje pravila tržišnog takmičenja i istraživanja tržišta.

Poslanika Slavena Radunovića je interesovalo da li će ovim zakonskim rješenjem, kada je u pitanju tržišna uređenost u ovoj oblasti, riblji proizvodi koji se stavljaju na tržište imati deklaraciju porijekla i ukazao je na problem nedostatka adekvatnog kadra u ovoj oblasti kao potencijalnom uzroku zloupotreba prilikom apliciranja za sredstva iz evropskih fondova.

Predsjednica Odbora Tamara Vujović se složila da je nedostatak kadrova u ovoj ali i drugim oblastima veliki izazov, ali je stava da treba pomoći zainteresovanim malim preduzetnicima uz sprovođenje adekvatne procedure i kontrole. Interesovalo ju je koliki je broj proizvođača u akvakulturi i da li ta uzgajališta mogu da predstavljaju prijetnju održavanju biodiverziteta.

Katarina Burzanović, generalna direktorica Direktorata za ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je odgovorila da u oblasti marikulture postoji 26 uzgajališta, a kada je u pitanju slatkovodno uzgajanje ribe postoji 21 uzgajalište od čega su dva velika i ukazala na potrebu bolje koordinacije i komunikacije između resora za oblast ribarstva, turizma, ekologije. Istakla je da će se donošenjem ovog zakonskog rješenja uspostaviti obaveza bolje informisanosti krajnjeg potrošača.

Igor Vujović savjetnik u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je istakao da su procedure za prijavu na javne pozive za dodjelu bespovratne podrške za nabavku plovila u okviru MIDAS 2 projekta izuzetno jasne i da nema prostora za zloupotrebe.

Poslanik Dejan Đurović je istakao da treba više pažnje posvetiti izradi dobrih projekata u cilju apliciranja kod Evropskog fonda za pomorstvo i ribarstvo, čime bi se mogla obezbijediti značajnija sredstva za razvoj ove oblasti. Interesovala ga je strategija razvoja ribarstva u Crnoj Gori, kao i šta je urađeno na unaprjeđenju sportskog odnosno turističkog ribolova.

Katarina Burzanović, generalna direktorica Direktorata za ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je pomenula IPARD i IPA pretpristupne fondove koji su na raspolaganju u ovom periodu, kao i Evropski fond za pomorstvo i ribarstvo koji će u narednom periodu biti dostupan. Istakla je da je praksa pokazala da je IPARD fond najviše dostupan poljoprivrednim korisnicima, dok su uslovi koje IPARD predviđa za ribolovce veoma strogi i neodgovarajući zbog čega nije ni bilo aplikantata. Istakla je da su u sektoru ribarstva više aplicirali i iskoristili sredstva iz IPA fondova i navela je primjer izgradnje ribarskog monitoring centra opremljenog najsavremenijom opremom koja pruža 24h kontrolu plovila na moru. Osvrnula se na obaveze koje je potrebno ispuniti u cilju korišćenja sredstava iz IPA3 fondova. Kada je u

pitanju strategija razvoja ribarstva u Crnoj Gori, istakla je da je finansirana iz MIDAS kreditnog aranžmana Svjetske banke i da se očekuje njena izrada do kraja trećeg kvartala. Objasnila je da oblast sportsko-rekreativnog ribolova nije dobro uređena i da očekuje da će se izradom novog Zakona o morskome ribarstvu i marikulturi ova oblast bolje urediti.

Predsjednica Odbora Tamara Vujović je istakla podatak da se u Crnoj Gori, iako se radi o primorskoj zemlji, po glavi stanovnika pojede svega 4kg ribe, dok u Španiji 60kg, Portugaliji 90kg i da se prema sprovedenoj anketi u jednom primorskom gradu došlo do zaključka da preko 42% ispitanika ne pojede ni gram ribe sedmično.

Odbor je sa sedam glasova „za“, bez glasova „protiv“ i bez glasova „uzdržan“ odlučio da podrži Predlog zakona o organizovanju tržišta u ribarstvu i akvakulturi. Za izvoditeljku Odbora na plenumu određena je poslanica Nataša Jevrić.

* * *

Sjednica je zaključena u 12:15h.

Broj: 00-63-10/23-

SEKRETARKA ODBORA

M. Kapa
mr Milena Kapa

Zapisnik sačinila:

Milena Gošović, samostalna savjetnica I

Milena Gošović

PREDSJEDNIK ODBORA

Tamara Vujović
Tamara Vujović